

Hogyan kívánta gróf Teleki Pál megvalósítani a földreformot

Tegnap számunkban ismertettük a Nemzeti Könyvtár legújabb kötetét, mely néhai Teleki Pál miniszterelnök politikai eszmehagyatékát foglalja magában. E kötet szerint az elhunyt miniszterelnöknek a földreformra nézve következő megfontolásai voltak:

A magyar nemesség politikai előjogairól is le tudott mondani azért, hogy a nemzet megerősítésére magához vonja a jobbágyságot és azzal együtt legyen. Bizom abban és hiszem, hogy ennek a nemességnek az utódai most is megériük, miről van szó; — most is megériük, hogy a nemzet megerősítése céljából szükségünk van a földnek olyan elosztására, hogy kiszélesítse és megerősítse a földhözköthetők társadalmát.

De amikor a föld elosztásáról beszéltek, mindig óvatosan használtam a szót, mert itt nem vagyonszolgáltatásról van szó, amint azt egyesek félőlegesen és értelmetlenül hirdetik. Tudom, hogy az értelmes magyar ember nem ül fel ilyen ostobaságnak. Mégsem árt talán egyeseknek ez a figyelmeztetés. Megszentségteleníti ezt a folyamatot az, aki a visszavonás és az osztálygyűlölet magvait hinti el ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Visszaél a magyar föld helyes elosztásának magaslati gondolatával, aki nem úgy veszi át a földet, mint a nemzet szolgája.

Régen hirdetem, egyetlen törvényünk, sőt a legtöbb állam hasonló törvényei sem törődnek azzal, hogy még egy kis ország területén belül is milyen változók a körülmények, a természeti és gazdasági adottságok, az éghajlat formái, a domborzat, a vízviszonyok, az emberi élet formái és a településadta helyzet is.

A földreform komoly kérdés. Nem dobálózhatunk csillagászati számokkal. Megoldjuk úgy, hogy gazdasá-

Országvidékenként más-más megoldás

Beszélnék birtokmaximumról, birtoknormákról, amelyeken felül más-keppen ítéljük meg a birtokot. Még ma sem tudunk más kiindulást, mint a 300, vagy 500 holdas formát. Miért? Mert nincsenek előkészítő munkálatok egy valóban józan, értelmes és az ország különböző részeit tekintetbevevő feldolgozásra. Most tehát arra törekszünk, hogy e mulasztást jóvátegyük, de nem úgy, hogy megakasszuk a földreform folyamatát. Átgi életünket meg ne rázkódtassa, termelésüket ne csökkentse és mégis haladjunk a cél felé, hogy az ország földje minél több embert kössön magához. A földreformot következetesen erős akaráttal, de józanul visszük keresztül, mert a mai világversenyben azt jelentené az országnak minden gyengülése, hogy veszítünk a

magunk erejéből, veszítünk abból a lehetőségéből, hogy urak legyünk a magunk portáján.

Kell tanulmányoznunk az országot abból a szempontból, hogy az egyes vidékeken miképpen kell a megoldást kersztülvinni. Meg vagyok győződve arról, hogy vannak az országban területek, amelyeken nagyon radikálisan lehet a birtokok területét kisebbíteni és a földet sokak kezébe juttatni. De éppígy tudom azt is, vannak olyan területek, ahol ez nem vihető keresztül. Ezeket meg kell keresni. Nem szabad az országot kaptafára húzni, mert ebből mindig csak ellentét és politika fejlődik ki.

A földreformok rendszerint oly számszerű alapelgondolásokon alapulnak, amelyek minden területre nézve azonosak. Egyforma birtokmaximumokat, vagy birtokminimumokat állapítottak meg. Aki az életet ismeri, annak tudnia kell, hogy ennek semmi értelme nincsen.

Megengedem, hogy hat holdból meg lehet élni Sopron megyében, de nem lehet megélni a Nyírségen és a szolnokmegyei szízekben. Ennek

következtében, ha mindenütt hat holdat osztogatok, akkor Sopronban megél az az ember, ha ügyes és kertgazdaságot csinál, talán jól meg fog élni, de a szolnokinak, vagy a nyírséginek vagy vásárolnia kell még földet, ha van miből, vagy el kell adnia azt is, amije van, mert nem tud belőle megélni.

A Bácska területén 15 holdban alakult ki az a létminimum, amelyből normális család ott megél. A Bácskában, tehát egészen kiváló szántóföldeken. Ennek következtében, nézetem szerint, két csoportot lehet megteremteni. Az egyik kezdődhetik 5 holdnál is, de felmegy 30 holdig. Területe, tája és tájrajzi viszonyai válogatják. A soproni 5-6 hold, amint mondom, azonos csoport a 25-30 holddal Szolnok megyében, addig, amíg be nem vezetjük a Tisza mentén az öntözést. Öntözött földön ugyanis 5-6 hold felel meg annak, aminek ma 25-30 hold. De ennek a tájrajzi elkülönülésnek meg kell történnie.

Rá kell vezetni az embereket arra, hogy a föld országos érték, amely-

A primadonna kis lovagja

Pistát már régebről ismerem. Tízéves volt egy éven keresztül a megboldogult „Gozsdu liciumban”. Már akkor kis öregnek szőrtoltam. Mert olyan féltelmesen fontoskodó, bölcsesszávi kis öreg volt mindig. Olyan szépen tudott beszélni az édesanyja sírjáról, meg a bátyjáról, aki cürrász, meg a jó öreg bícsiről, aki őt, a szegény árvát pártfogásba vette. Sohasem fordult elő, hogy figyelmeztetéssel szembe szálljon, pedig az ilyesmik gyakran előfordult az osztályban. Jól emlékszem rá, az utolsóévi pádban ült. Az intézetben is kis öreg volt. Játsozott, virgonckodott, mint a többiek, de mindig volt benne valami a korán gyermek melankóliájából, téletemes bölcseségéből.

Pista egyébként nem szerette az iskolát. Nem azért, mintha nem bírta volna a tanulást, vagy a fegyelmet. Nem. Árva gyerek az árvaság minden keserű alkával, elhagyatottságával. Ha van is támogatója, mégis csak szegény árva ő. Honnan kerítette volna ki a tanuláshoz szükséges pénzt? Ki állott volna mellette a keresztelnélküli évek hosszú során keresztül?

Pistát az önállóság utáni érthető vágy szakította el az iskolától. Ezért adta fejét a pincérségre.

Emlékszem rá, elszegődése idején engem is megkérdezett. Azt tanácsoltam neki, hogy valamilyen szolid életpályát válasszon. Erre a tanácsra azonban úgy válaszolt, hogy tovább nem kifogásoltam pályaválasztását. Azt mondta, hogy minden pálya szolid, ha az ember szolid. Ő pedig minden körülmény között az akar lenni.

Ettől fogva gyakran találkoztam Pistával. Kis fehér kabátjával, gondosan ápolt frizurájával, fúrge, modoros mozdulataival maga a pincelők mintaképe. Szakszerűen nyilatkozott minden esetben szakmabéli kérdésekről, de sohasem felejtette el volt osztálytársai felől kérdezősködni.

Kiderült, hogy azok is járnak hozzá és beszámolnak a „Csóka” eseményeiről. Mindig meghallgattam panaszt, ha véletlenül összetalálkoztunk.

Mostanában azonban juresa fordulópont következett be Pista „szolid” életében. Ezt a vihart pedig a színház egyik fiatal, szőke primadonnája kavarta fel akaratlanul is Pista lelkének szélszemes, simatükrű tenygerszemén. Három nap óta azzal zoklat, hogy irjam ki az újságba életének nagy „fordulatát”. Ezzel eléget teszek kívánságának azzal, hogy szőrszerűt leközlöm cikkét. Ebből olvasható ki Pista életének nagy fordulata.

A szigligeti társaság egyik tagja. Vasárnap délután minthogy nem volt mást tennem, csupán unalomból elmentem a színházba. Mivel akkor voltam először színházban, nagyon érdekelt, hogy mi a különbség a színház és a mozi között. Végül rá is jöttem, hogy mennyivel más és hogy mennyivel jobban éreztem magam, mert itt (elő az elővel beszél). Az egyik fél (a primadonna neve) szép szőke-hajú, bájos primadonna volt. Bájosága és kedvessége nem csak engem, hanem mindenkit meghódított. Fúrge mozdulatai és jellegzetes vonásai vannak. Nagy érdeklődést keltettek. A színház egész közönsége nagy szeretettel fogadta a művésznőt valahányszor megjelent a színen.

Másnap találkoztam a primadonnával és levélben aztán személyesen fejeztem ki szerencsekívánatomat. Távozása után könnyes szemmel néztem utána és visszaemlékeztem a tegnapi meghatós szép jelenetekre.

F. István.

Ezek után felesleges részleteznem a Pista „szolid” életében végbement nagy fordulatot. Csak hű krónikás akartam lenni.

Megnyitottam
női kalapszalonomat.
Esztí szalon
Rákóczi ut és Széchenyi ter sarkán.
Cégt. Biróné Kratochvil Eszter.
Alakításokat modellek után
vállalunk.

nek megművelését észszerűen kell értékelnünk és elosztanunk. Aki a földet műveli, az az országnak tesz szolgálatot. A föld megművelése kötelesség, de akkor viszont meg is kell adnom annak lehetőségét. Nem szabad tehát olyan kevés földet adni, amin tönkremegy az ember. Nézetem szerint ez tulajdonképpen az agrárreformok elvi szempontja. Minthogy nincs elegendő föld, nincs annyi, hogy minden agrár, aki csak vágyódik rá, utánakaphasson, ennek következtében mik a megoldás módjai? Ezek különösen a Székelyföldön; a kombinált foglalkozások. A Székelyföldön a háziipar, aztán a középipar és a bányászat föllendítése biztosít lehetőségeket. Viszont annál a gazdálkodási módszernél, amely ott folyik, nagymértékben szükséges a közbirtokossági forma fenntartása. Ott veszélyesnek tartanám az egyéni gazdálkodási formára való áttérést. Tájanként kell tehát meghatározunk az alkalmas formákat. En nem vagyok sem radikális, sem konzervatív, én csak logikusan igyekszem gondolkodni. Bizonyos területeken a középirtok, sőt a nagyirtok is nagyon helyes lehet. El tudok képzelni olyan területet Magyarországon, ahol teljesen át lehet térni a kisbirtokrendszerre, de vannak olyan területek is, amelyeken a nagyirtok és a középirtok nemcsak lehetséges, hanem szükséges is. Ennek nagysága és aránya minden bizonnyal más Zemplémben, más Somogyban és más Sopronban.

Diákszallók és diákmenzák felállítását sürgetik Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad Botto-féle Háztartási és Főzőiskola növendékei négynapos kirándulást tettek dr Kovács Sándorné tanárnő vezetésével, amelyből három napot Budapesten, egy napot pedig a Balaton mellett töltöttek. Budapesten a nagyváradai növendékek diákszallókban szálltak meg, ahol igen olcsó árban kapnak a diákok szállást és reggelit, ebédet és vacsorát pedig a diákmenzákban lehet kapni 90, illetve 70 filléért, tehát egy diák napi ellátása nem kerül többé 2 pengő 60 fillérről. Miután úgy értesültek a Botto-féle főzőiskola növendékei, hogy a budapesti diákság a nyár folyamán tömegesen igyekszik Erdélybe, hogy megismerje kincses országrészünket, dr Kovács Sándorné tanárnő felvetette azt a kérdést, hogy itt is meg kellene szervezni a diákszallók, illetve diákmenzák ügyét, hogy felkészülve várhassuk a magyar diákságot. Nagyváradon a M. K. Tanítóképző Intézet hálótermeit tartja elsősorban alkalmasnak erre a célra, s úgy a menzák, mint a diákszallók beszerzését városi kezelésben gondolja megvalósíthatónak, hogy minden üzletieskedés már eleve ki legyen zárva ebből az akcióból. Az életrevaló terv kétségtelesen megvalósításra érdemes és bizonyos, hogy azzal az illetékes városi körök is foglalkozni fognak.

Nincs
petroleum,
vezetesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.
Kovács Gyula
villany és rádiószereelő, Alapi u. 2.

Nyugaton várhatók a döntő harci események

(Tudósításunk folytatása)

Zürichből jelentik: (B. T.) A Tat római különtudósítójának jelentése szerint az olasz fővárosban olyan hatalmas arányú katonai eseményeket várnak, amelyek mellett az összes eddigi katonai műveletek gyermekjártéknak bizonyulnak. Rómában az elkövetkezendő eseményeket így foglalják össze:

1. Római vélemény szerint a tengelyhatalmak megkísérik a gibraltári szoros elzárását az angol hajóhad előtt. Ez a harc előreláthatóan rövidesen eléri tetőpontját.

2. Utalnak arra, hogy mindkét részen alkalmazott megtorló támadásokból következtetni lehet arra, hogy a döntő csata hamarosan megindul.

Emellett utalnak az olasz fővárosban az Egyesült Államok beavatkozására, amelyet küszöbön állónak mondanak, de, amely római felfogás szerint aligha lehet hatással a végső döntésre. — Végül rámutatnak arra, hogy a tengelyhatalmaknak Franciaországgal folytatott tárgyalásai a harcok sulypontját nyugatra helyezik át. A bekövetkező döntő események eszerint nem keleten, hanem nyugaton várhatók.

Az Új Nemzedék szerint Zürichbe olyan hírek érkeztek, hogy az angol hadvezetőség erős ütemben fokozza Gibraltár védelmi készültségét. Naponta érkeznek repülőgépek. Ezenkívül hajókon nagyszámú tüzérség és katonaság is érkezik.

Rómából jelentik: (NTI) Gibraltárban elrendelték a teljes elsötétítést.

Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok szerint az angol diplomáciában mélyreható változások készülnek, melyekre azonban csak akkor kerül sor, ha Eden külügyminiszter alaposan átanulmányozta erre vonatkozó jegyzékeit.

Stockholmból jelentik: (NTI) Az angol alsóház kedden a pótülésteremben ült össze. Churchill kijelentette, hogy a régi alsóház annyira megrongálódott, hogy helyreállítása hosszú ideig tart. Már intézkedett, hogy ha a pótüléstermet is baj éri, megfelelő helyiség álljon rendelkezésre.

AZ URUGUAYI KORMÁNY SZABADON BOCSATJA AZ OTT HORGONYZÓ NÉMET ÉS OLASZ HAJÓKAT

Vichyből jelentik: (B. T.) Montevideoi jelentés szerint az uruguayi kormány elhatározta, hogy szabadon bocsátja az uruguayi kikötőben horgonyozó német és olasz hajókat.

Visszaszállítják a városházára a muzeumban őrzött képeket

Restauráltatja a város a muzeum épületét

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a román impérium átvétele után a városházán volt festmények nagyrészt a városi muzeumba szállították és ott őrizték huszonkét éven át. Kedden délután dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester látogatást tettek a muzeumban és megtekintették az ott őrzött képeket. Szemle után elhatározták, hogy a képek nagyrészt visszaszállítják a városházára. Így I. Ferenc, Erzsébet királyné, Tisza Kálmán, István nádor, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Rákóczi Ferenc, II. József, Széchenyi István két képe és V. Ferdinánd képe kerül vissza eredeti helyére. A képeket, amelyek kö-

zö német és olasz hajókat, s megengedi nekik, hogy kifussanak a nyílt tengerre.

Zürichből jelentik: Politikai körökben feszült érdeklődéssel várják a Petain tábornagy által ma délre összehívott államtanács határozatait. Az Egyesült Államok ugyanis még az utolsó percben is nagy befolyást igyekszik gyakorolni a vichy-i kormány politikájára.

A Temps határozottan visszautasítja az Egyesült Államok ama törekvését, hogy befolyást gyakoroljon a francianémet viszony alakulására.

Az angol követ Macuokánál

Tokióból jelentik: (NTI) Az amerikai és az angol nagykövet szerdán délelőtt egymásután látogatást tett Macuoka külügyminiszternél. A két nagykövetnek ez volt az első látogatása a japán külügyminiszternél annak európai utjáról való visszatérése óta.

„A jövő célja:

a termékeny munka és a nagy áldozatok korszakának beköszöntése“

Varga miniszter és Riccardi pohárköszöntőben hangsúlyozták a magyar-olasz együttműködés kiterjesztését

Budapestről jelentik. Kedden este dr. Varga József miniszter és felesége ünnepi estebédet adott Riccardi olasz miniszter és felesége tiszteletére. A vacsora során Varga József miniszter a következő pohárköszöntőt mondotta olasz nyelven:

— Kegyelmes uram! Nagy öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy excellenciád elfogadta meghívásunkat és időt szakított arra, hogy Budapestre utazzék, vásárunk megtekintésére. A baráti Olaszország az első volt, amely gazdasági téren is támogatásban részesítette hazánkat és ennek tanúságát adta ezáltal is két pavillonjával. Engedje meg excellenciád, hogy magas látogatásáért és az olasz kormány ama elhatározásáért, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásáron kiállított, hálás köszönetemet fejezzem ki

Riccardi miniszter a következőkben válaszolt:

— Kegyelmes uram! Nagyon köszönöm a szívélyes szavakat, amelyeket hozzám és feleségemhez intézni szíves volt. Engedje meg, hogy különös melegséggel köszönjem meg azt a megemlékezést, hogy a fascista Olaszország elsőnek közeledett az önök nemzetéhez. Megállapíthatjuk, hogy minden szándékunk az elmúlt tíz esztendőben világos volt. A jövődönék a célja a nagy áldozatok korszakának, valamint a termékeny munkának beköszöntése. A mi összetartozásunk politikai síkról átterjed a gazdasági síkra. A tegnapi lezárult

Budapesti Nemzetközi Vásár útmutatóul szolgálhat országaink gazdasági kapcsolataiban, melyeknek immár közös határak van.

Olasz herceg lesz a független Horvátország királya

Határmegállapítási szerződés jött létre Németország és Horvátország között

Pozsonyból jelentik (Bud. Tud.): A Grenzbote mai száma feltűnő helyen közli, hogy Horvátországnak olasz származású királya lesz. A lap szerint az olasz király és császár korábban fejezi be albániai körútját és visszatér Rómába, hogy fogadja a május 16-án vagy 17-én Rómába érkező horvát küldöttséget, amely felajánlja neki a horvát koronát. A lap a hírhez hozzáfűzi római tudósítójának következő értesülését:

Miután a horvát állam teljesen független, amit a tengelyhatalmak is elismertek, az olasz király és császár a neki felajánlandó horvát koronát nem fogadja el, hanem ehelyett az olasz királyi család egyik tagját fogja Horvátország királyául ajánlani, aki teljesen függetlenül horvát királyként fog uralkodni. Római politikai körökben úgy hirtlik, hogy a király és császár a spoletói hercegnek szándékszik felajánlani Horvátország koronáját.

Amadeo, spoletói herceg 1900-ban született Torinóban. Édesanyja Heléna Bourbon hercegnő volt. A herceg hosszú ideig volt Pola katonai és tengerészeti kormányzója. Jelenleg mint tengernagy teljesít szolgálatot az olasz hajóhadban. 1939 június 1-én vette nőül Irene görög királyi hercegnőt.

Zágrábból jelentik (NTI): Kedden Pavelics államelnök jelenlétében államközi szerződést kötöttek az új német-horvát határ megállapításáról. A végleges határok a gazdasági viszonyok tekintetbevételével a lehető legrövidebb időn belül állapították meg. A szerződés az aláírással lép életbe.

Rómából jelentik (MTI): A Popolo di Roma zágrábi jelentése szerint még nem döntöttek véglegesen arról, hogy mi legyen az új horvát állam pénzének neve. Lehetséges, hogy megmarad a dinár elnevezés, de valószínűbb, hogy az új pénz ne-

18 ezer vagon fára van szüksége Nagyváradnak

Tizezer vagon fa már biztosítva van

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délelőtt a város tűzifaszükségletének megállapítására értekezletet hívott össze a polgármester. Az értekezleten a nagykereskedők jelentek meg és megállapították, hogy Nagyvárad közönségének mennyi az évi faszükséglete, mennyi van ebből biztosítva és a hiányzó mennyiség beszerzése miképpen volna lehetséges.

Az értekezlet megállapította, hogy az évi szükséglet 18 ezer vagon fa. Ebből tizezer már biztosítva van, a hiány pótlására azt kérték a kereskedők, hogy elsősorban Bihar, aztán Szilágy, Szatmár és Máramaros megyék területéről szerezhesék be a szükséges mennyiséget. Miután a kormány május 20-ig közli a várossal, hogy mennyi fát és honnét utalt ki a város részére, a polgármester az értekezlet eredménye alapján sürgős felterjesztéssel fordul az illetékesekhez, hogy a város érdekei érvényesülhessenek.

ve „Kuna“ lesz, ami horvátul rókát jelent. Ezzel akarnak utalni arra, hogy a régi horvát királyságban a rókabőr volt a csereeszköz.

Ülést tartott a képviselőház mentelmi bizottsága és a 36-os bizottság

Budapestről jelentik a MTI: A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága szerdán délelben ülést tartott Mezey Lajos elnöklésével. Ugy határozta, hogy Wirth Károly országgyűlési képviselő megbízatását a min. kir. Kurjának ítélete alapján 1941 január 31-ével megszüntetnek nyilvánítja.

A 36 tagú országos bizottság szerdán délelben a miniszterelnöki tanács-teremben ülést tartott Juhász Andor illetve Ivády Béla elnöklésével. Az ülésen résztvett a kormány több tagja is. A tárgyalás rendeletet egyhanguan elfogadtak.

Százhetvenezerpengős pénzkijánlásért letartóztattak egy utazót

Budapestről jelentik: A budapesti ügyészség valutaosztálya Lébi Ignác hadadi születésű izraelita kereskedelmi utazó, szatmárnémeti lakos ellen fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntette miatt elrendelte az előzetes letartóztatást, mert 170.000 pengőt kijánlott az országból és külföldi valutákkal és aranyakkal üzérkedett. A nyomozás még folyik.

Hirdessen a Magyar Lapokban

„Csángó“-magyarok Moldvában és Bukovinában

Nyelvük és hitük tartotta meg őket eddig a magyar nemzetnek

(Befejező közlemény.)

A moldvai magyarság három, eléggé zárt csoportban és szóróványtelepek keretében él. A három nagy magyarszöglet: a tatrosvidéki, továbbá a szerethmelléki déli és északi csoport — Bákótól északra és délre — szintiszta magyar falvakat is magában foglal.

A moldvai magyar telepek zárt egységek, csak a magyar szöveg széllein laknak a falvakban románok is. A falvak magyar lakosai úgy élnek, mint egy-egy óriási család. Életük merőben különbözik a román falvak életétől, szellemében és külsőségeiben egyaránt. A magyar falvak társadalmából teljesen hiányzik a középosztály. Ez az oka annak, hogy aki egyszer kilép a zárt keretből, nem tér többé vissza a szegényes magyar életközösségébe.

A román nyelven tanult moldvai magyar ember s a magyar beszédet, a magyar műveltségről pedig fogalma sincs. A kisebbségi iskola a magyar írást, olvasást sem tanítja meg. A moldvai magyar hallás után tanulja anyanyelvét is.

Családi körben azonban sokan megtanulnak írni és olvasni.

A moldvai városokban is gyakran hall az utazó magyar szót. A magyar lányok igen megbízható cselédek, a csángó férfi nagyon jó munkás. A férfiak különösen kőműves munkát vállalnak a városokban.

Magyar és katolikus: egyet jelent Moldvában.

A moldvai magyarságot általában római katolikus hite, házilag készült gyapjú- és kenderruházata, okszerű gazdálkodása, faji érintetlensége különbözteti meg a választja el a románoktól. A magyar és katolikus fogalmak ma is fedik egymást Moldvában. A moldvai magyarság számon tartásának tehát legbiztosabb módját a plébániák adatainak kellő kritikai elemzésében találhatjuk. A románok a „magyar” szót ma is többnyire a „catolic”-kal pótolják.

Manapság egyetlen pap sem tud Moldvában magyarul s ha tud is, nem akar magyarul beszélni. Ez az oka annak, hogy a pap nélkül végzett intenzív tevékenykedést kedveli a nép a legjobban.

Az ilyen templomi összejöveteleket a *deák* (dják) kántor vezeti, aki legtöbbször székely származású férfi. Bátoran állíthatjuk, hogy a moldvai magyarság megmentésének legelső követelménye a magyar nyelvű vallásgyakorlat biztosítása.

Faji érintetlenség és sajátos ruházat.

A moldvai magyarok ruházata minden darabjában különbözik az román lakosság viseletétől. Minden szála az asszonyok kezemunkája.

Nyoma sincs rajta a városiaságnak. Ékesítése és szabása nagy hasonlóságot mutat a régi székely viselettel, amit ma már egyedül csak a moldvai magyarok hordanak.

Észszerű gazdálkodásukkal is magukra vonják a figyelmet a moldvai magyarok. Régóta ők látják el borral, káposztával, ptyókával (burgonyával) a szomszédos városokat, hogy szerény életüket biztosítani tudják. Ősi foglalkozásuk kétségtelenül a földművelés volt és csekély kivétellel ma is földművelők mindnyájan. Sok közöttük a törpebirtokos, 6—10 hold

A bukovinai „csángó“-magyarok

A bukovinai magyar falvak keletkezése szorosan összefügg az 1763-án elrendelt székely határőrvidék felállításának történetével. Amikor a császárnő elrendelte a „nacionális, vagyis székely milícia” felállítását, sor került székelység erőszakos sorozására is. A székelyek azonban, régi jogaikra hivatkozva, nem akarták „megérteni” magukat.

1764. *Vizkeresztjének napja*. az örökké emlékeztető „*mádéfalvai veszedelem*” után Csik és Gyergyó legigazabb székelyei elhagyták hazájukat s a székely nyomorúság útjára lépve, kivándoroltak Moldvába.

Otthont alapítanak a bujdosók.

Évekig bujdosnak kontalanul ide-oda, míg végül is a bojárok birtokain kocsisok, kocsmárosok, esetleg bérlők lehetnek. Több mint tíz éven át tartó moldvai sanyalódás után Bukovinába kerültek, a mádéfalvai mészárlás következtében kivándorolni kényszerült székelyek. Az ideköltözés akkor vált

Mindig hazavágyakoztak a bujdosók

A bukovinai magyar falvak mérnöki tervek szerint épültek. Utcái szélesek és tiszták, házaik egyformák, templomaik, iskoláik szépek. Bukovinában sanyarú élet várt a beköltöző székelyekre és helyzetük idővel mindegyre rosszabbodott. Szép dalaik, verseik hosszú és nagy szenvedésekről panaszkodnak.

El is vágyakoztak Bukovinából mindig. Sokan gondoltak haza is. Síralmas helyzetükben a múlt század hetvenes éveiben és a nyolcvanas évek elején többször kérték a magyar kormánytól hazatelepítésüket. A kormány azonban a kiegyezés utáni első években, — amikor osztrák és magyar részről egyaránt állandóan féltékenykedő kritikával bírálgatták a dualisztikus rendszert — nem talált módot kérésük teljesítésére. Hazatelepítésük nem is lett komoly kör-

földdel, de azért szívesen dolgoznak, mint napszámosok vagy részesek nagyobb birtokokon is.

Faji érintetlenségüket csodálatos módon megőrizték moldvai testvéreink. Keveredő házasság a legnagyobb ritkaság közöttük. Nyelvük sokszor nehezen érthető, vidékenként nagyon megromlott.

A moldvai magyarság népi kultúrvilága csaknem ismeretlen. Az ismert népköltési termékek, dalok, mondák és népszokások azonban arról tanuskodnak, hogy ősi magyar kultúrkincsek temetője Moldva.

lehetővé, amikor (1755-ben) a négyzetkilométerenként hét lélekkel rendelkező és így csaknem lakatlannak mondható Bukovinát a porta átengedte Ausztriának.

Itt alapították 1776-ban a sokat szenvedett székelyek első rajai Istensegíts és Fogadjisten falvát a Szucsava-folyó mellett.

Ezeknek a falvaknak lakói hívták később Bukovinába a katonaszökevényeknek minősített és így még mindig Moldvában lézengő testvéreiket, akik 1785-ben Hadikfalvának vetették meg alapját. Ugyanekkor létesült még Józseffalva és egy évvel később Andrásfalva. Nem sokkal ezután keletkezhetett Bogdánfalva és Magyarfalva is, e két utóbbi község azonban idővel elpusztult vagy magyar lakossága annyira megfogyatkozott, hogy a magyar szó kihaltával, magyar neve is elveszett mindkettőnek.

A bukovinai magyarok száma jelenleg mintegy 12.000 lélek.

mányprogramm sohasem.

Az 1883-ban történt és országos botrányal végződött telepítési kísérlet a magyar társadalom munkája volt s örökre egyik legjellemzőbb bizonyítéka marad a kiegyezést követő liberális korszak tehetetlenségének.

A délvidéki telephelyek nem voltak megfelelőek, de az előkészítés és telepítés munkája is tökéletlen volt, amelyet a túlbuzgóságból fakadó elhamarkodottság jellemez. A pancsovákörnyéki telepeket a Duna ár- vize mosta el már a telepítést követő esztendő folyamán, lakóik pedig szétzültek vagy visszaköltöztek Bukovinába. Csodálatos, hogy a telepítés kudarcra s a telepek pusztulása sem tudta elaltatni a hazaköltözés vágyát a bukovinai magyarok lelkében. Még 1885-ben is „naponta többen” kérték hazaszállításukat.

Méhészek

műlöp, kaptár, pergető és egyéb szükségletüket a legolcsóbb áron beszerezhetik a „MEH” a Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezetének képviselőjénél, Nagyvárad, Teieki utca 5 sz. Kérjen árjegyzéket és szaklapból mutatványszámot.

A bukovinai magyarok nyomorúságos életét, különösen a szüntelenül tomboló politikai, főként nemzetiségi zűrzavar tette elkeseredetté Bukovinában.

A bécsi kormányok ugyanis a múlt század végéig vajmi keveset törődtek ezzel a távoli tartománnyal, amelyre rutén, román, zsidó, német, magyar és egyéb nemzetiségei miatt csakugyan ráillett a „die österreichische Monarchie in Kleinen” elnevezés. Nincs ország a földön, amely a nemzetiségi viszály oly lázas területe lett volna valaha is, mint Bukovina.

De Bukovina székhelyeit sem a politikai, sem a gazdasági rabzsolaság nem tudta megtörni magyarságukban.

Hihetetlen kitartással túrték a nélkülözést, a hontalanságot és elsősorban az agrárlakosságot szolgálatban tartó hírhedt bukovinai uszorarendszert, amelyet a moldvai bojárok és az őket mindig kétségesen kiszolgáló kaszida-zsidók építettek ki emberöltők folyamán.

Az állandó kizsákmányolásnak az volt a szomorú következménye, hogy a bukovinaiak a moldvai bojárbirtokokon vállaltak rendszeres munkát. Itt azonban még annyit sem kereshettek, amennyi saját életbentartásukhoz elégséges lett volna, nem-hogy családjukat is elláthatták volna belőle.

Manapság néhány lelkes székelyszármazó pap tartja ébren magyarságukat, tanítja és neveli őket.

A bukovinai magyarok mind a mai napig hűek maradtak fajukhoz, nyelvükhöz, vallásukhoz, szokásaikhoz és hagyományaikhoz.

Döring német őrnagy gyilkosa bírái előtt

Bukarestből jelentik: (NTI) A bukaresti haditörvényszék megkezdte Dimitre Sarandos állítólagos görög állampolgár ügyének tárgyalását, aki, mint ismeretes, január 17-én meggyilkolta Döring német őrnagyot. Az első vallomásaiban azt hangoztatta, hogy az egész esetről semmit sem tud, mert az alkohol hatása alatt állt. A vádlottak között szerepelnek azok is, akik nisztoltyt és tartózkodási engedélyt szereztek számára.

Mécs László

szavaló estje május 17-én szombaton este 9 órakor lesz a Szigligeti Színházban. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók, mérsékelten emelt helyárakkal.

Május 18-án vasárnap délelőtt 11 órakor a tanuló ifjuságnak szavaló, 50 filléres helyárakkal.

Jöjünk el mindnyájan meghallgatni a nagy szociális magyar költőt!

Amerika már döntött s hadereje csak az indulási parancsra vár

Roosevelt fia átnyújtotta atyja levelét a Krétába menekült görög királynak. Védelmi állásokat építenek a palesztinai angol csapatok

Washingtonból jelentik: (NTI) A tengerészeti miniszter a hadimérnökök szövetségében beszédet mondott. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya már döntött és a hadsereg csupán az indulási parancsra vár. Az Egyesült Államoknak olyan rendszer kell, amely biztosítja a hadianyag átszállítást Angliába.

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Times washingtoni levelezőjének jelentése szerint a Roosevelt beszéd elhalasztásának az az oka, hogy az elnök két héten belül nem óhajt külpolitikai nyilatkozatot tenni.

Newyorkból jelentik: (NTI) A szövetségi hajózási hatóságokkal folytatott megbeszélés után az amerikai hajózási vállalatok képviselője kijelentette, hogy 30 napon belül Anglia megsegítésére 20 teherhajót, június közepéig pedig újabb húsz gőzöst fognak átadni. Ezeket vöröstengeri szolgálatra osztják be. Visszatérően a hadiparhoz fontos nyersanyagokat hoznak.

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Journal American a legutóbbi Hoover beszédhez fűzött megjegyzéseiben azt írja, hogy a háború már befejeződött volna, ha Roosevelt nem vállalt magára titkos kötelezettséget, mert akkor Anglia engedett volna a tengely követeléseinek.

MÉG MINDIG ÉGNEK ANGLIÁBAN A VASÁRNAP KELETKEZETT TÜZEK

Berlinből jelentik: (NTI) Német hadi gépek a szerdára virradó éjjel két kereskedelmi hajót tízezer tonnával megsemmisítettek, háromat megrongáltak.

Berlinből jelentik: (NTI) A legutóbbi ellenséges légitámadás során a légvédelem néhány brit gépet elválasztott rajától. Ezek a repülőgépek elrepültek a Moser vidék felett és ott dobták le bombáikat szabad teregre. Több más gép elérte a Baden területét és támadást intézett Mannheim ellen. Több tűz keletkezett. Kettőn életüket veszítették és heten megsebesültek.

Berlinből jelentik: (NTI) Kedden a koraesti órákban tíz angol bombázó gép támadást intézett Helgoland ellen. A kár csekély. Hét polgári személy meghalt. Kedden délután hat angol gép megtámadta Saint Nazaire francia kikötőt. Három angol gépet lelőttek.

Berlinből jelentik: (NTI) Német felderítő gépek megállapították, hogy a vasárnapra virradó éjjeli támadás tüzeit még nem tudták eloltani. A Commercial dokkokban még mindig lángoló tüzeket lehet megfigyelni. A tengerparton elhelyezett olajraktárból füst gomolyog.

KIFUTOTTAK GIBALTÁRBÓL A BRIT HADIHAJÓK

Vichyből jelentik: (NTI) Algécirasból érkezett jelentés szerint három tor-

pedónaszád és több kijelölt naszád kivételével valamennyi brit hadihajó kifutott Gibraltárból ismeretlen helyre.

Algécirasból jelentik: (NTI) Kedden Gibraltárra érkezett az az angol hajóraj, amelyet néhány nappal ezelőtt egy olasz repülőkötelék támadott meg. A hajók egy Gibraltár előtti öbölben horgonyoztak le. Az Illustrious repülőgépanyahajó gépeinek fele megsemmisült.

IRAK EREDMÉNYT REMEL A TÖRÖK KÖZVETÍTÉSTŐL

Beirutból jelentik: (NTI) A tizenötödiki iraki hivatalos jelentés szerint kedden három bombázó elrepült az

alusajabi csapatábor felett. Csak jelentéktelen kárt okoztak. Egy gépet lelőttünk. Egy bombázó elrepült Mosul fölött. Egy iraki vadászgép leszállásra kényszerítette. Kedden este bombázógépek szálltak el csapatáborok felett. A vadászok elűzték őket. Az iraki gépek folytaták felderítésüket. Valamennyi gép sértetlenül visszatért.

Vichyből jelentik: (NTI) Beirut jelentés szerint a brit hatóságok letartóztatták és gyűjtőtáborba szállították azokat, akik iraki nemzeti főveget viselnek.

Beirutból jelentik: (NTI) Megerősítették azt a hírt, hogy Egyiptom felajánlotta Iraknak közvetítését. Az iraki kormány megköszönte az aján-

Beteges kényszerképzetet vitték az ellenség földjére Hess Rudolfot

Ugy képzelte, hogy személyes áldozatával helyreállíthatja a békét. — Hess lépése semmit sem változtat a német belpolitikán s háború kimenetelén. — Hitler jelenlétében megbeszélést tartottak a párt birodalmi és kerületi vezetői

Berlinből jelentik: (NTI) A Nemzeti Szocialista Párt értesítője közli: A Nemzeti Szocialista Munkáspárt valamennyi birodalmi és kerületi vezetője kedden a Führernél összejövetelt tartott, amelyen résztvett Göring birodalmi tábornagy is.

Az összejövetel a győzelembe vetett feltétlen bizalom hangulatában folyt le és résztvevői lelkesen ünnepelték a Führert.

Berlinből jelentik (MTI): A nemzeti szocialista párt értesítője közli: Mint a Hess Rudolf hátrahagyott papírjainak eddigi átvizsgálása során kitűnt, Hessnek az volt a rögeszméje, hogy a vele korábban ismeretségben állott angol személyiségek útján sikerülhet Angliával megegyezésre jutni és ezzel Angliát megmenteni a pusztulástól.

Londoni jelentés megerősíti, hogy Hess Skóciában ejtőernyővel kiugrott a repülőgépből annak a helységnek közepében, amelyet a leszállásra kijelölt.

Hess Rudolf — mint az közismert volt, — évek óta súlyos fizikai szenvedéseken ment keresztül s szenvedéséből különféle magnetikus kezelésekben s csillagjósok tanácsaiban keresett menekvést. A vizsgálat során kiderítik majd, hogy ezek a személyek milyen mértékben felelősek Hess állapotának irányu elfejlődésében, mely végeredményében mostani lépéséhez vezetett. Elképzelhető azonban az is, hogy Hess Rudolfot az angolok tudatosan csalták esapdába.

Hess Rudolf a legjobban ismerhette Hitler kancellár őszinte szívből jövő békeajánlatait s mégis, az a kényszerképzet volt, hogy az ő személyes áldozatával elejét veheti annak a kifejlődésnek, mely az ő szemében csak a brit birodalom teljes megsemmisülésével végződhet. Hess, aki tisztán pártpolitikával foglalkozott, egyáltalában nem volt tisztában tervének végrehajtási módjával, an-

nál kevésbé annak következményeivel. Mindez természetesen nem változtat azon az eltekintésen, hogy a Vezér által kinyilatkoztatott szándékon, hogy

Németország a háborút addig folytatja, amíg az angol vezetők meg nem bukznak, illetve készek nem lesznek a békére.

Nem hozzák nyilvánosságra Hess Rudolf zavaros levelét

Berlinből jelentik (MTI): Hess Rudolf esetét német politikai körökben egy szellemi épségében megrendült férfi tettének tekintik. Pártkörökben, különösen Hess közvetlen környezetében tudott dolog volt, hogy évek óta súlyos fizikai betegségben szenvedett és ez kihatott lelkiállapotára is. Hogy betegségétől szabaduljon, különféle kuruzslókkal s csillagjósokkal lépett érintkezésbe s ezek beavatkozása lelki gyengeségét nyilván még jobban felbillentette. Hess betegségéhez járult az utóbbi időben mély álmatlansága is. Minthogy azonban még a legutóbbi időkben is élénk tevékenységet fejtett ki a pártban, senki sem sejtette előre most bekövetkezett lépését. Hátrahagyott följegyzéseiből azonban egyre inkább kitűnik, hogy

a legutóbbi napokban lelki egyensúlyja már teljesen fölborult.

Kényszerképzetet támadtak, amelyeknek befolyása alatt azt írta, hogy személyes közbelépésével, régebbi angol ismerősei segítségével sikerül megakadályoznia a háború további kifejlődését, mely meggyőződése szerint is feltétlenül Anglia végső pusztulásához vezet. Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy mindennek semmi hatása sem lehet a német belpolitikára, a német hadvezetésre és a háború kimenetelére. Hess Rudolf korábbi magatartása mutatja lelki zavarodottságát. Azzal a zavaros le-
vével kapcsolatban, amelyet Hess Rudolf hátrahagyott, német politikai körökben rendkívüli nagy tartózkodást tanúsítanak és nem valószínű, hogy a levél tartalmát később nyilvánosságra hozzák.

Hess repülőútjáról egyelőre csak angol jelentések állnak rendelkezésre. E szerint szombaton délután hat órakor indult el és négy óra múlva érte el Glasgownt, ahol ejtőernyővel ért földet. Valószínűleg csak kisebb sérüléseket és horzsolásokat szenvedett.

Német politikai körökben azzal az angol érveléssel szemben, mely szerint ha Hess valóban beteg volt, akkor 1939-ben Hitler vezér és kancellár nem nevezte volna ki utódául, — megjegyzik, hogy a Vezér Hesst nem nevezte ki közvetlen utódául. A közvetlen utódul kijelölt személyiség Göring, birodalmi marsall volt.

TITOKBAN TARTJÁK AZ ANGOLOK HESS TARTÓZKODÁSI HELYÉT

Berlinből jelentik (NTI): Német politikai körökben kedden este utaltak a Hess Rudolfkal kapcsolatos angol közleményeknek arra a részére, amelyből kitűnik, hogy Hess Rudolfot olyan helyre vitték, amelyet titokban tartanak. Ezzel kapcsolatban német részről megjegyzik, hogy ilyen körülmények között a német kormánynak nem áll módjában ellenőrizni a Hess Rudolfkal kapcsolatban kiadandó angol jelentéseket s azt, hogy milyen eszközökkel fogják Hesst esetleg nyilatkozatokra bírni. Nem kétséges, hogy angol részről igyekezni fognak ezt az esetet propagandacélokra kiaknázni.

Berlinből jelentik (MTI): Az egyik francia hírszolgálati iroda azt a hírt terjesztette, hogy Hess Rudolf felesége Ankarába érkezett. Mint mondják, ez a hír teljesen alaptalan. Hessné változatlanul németországi lakóhelyén tartózkodik.

Legújabb tavaszi divat után
férfi és gyermek
öltönyt izlésesen, jutányosan készit

Tisztviselőknék részletre is

Balogh József
űriszabósága

Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

latot, de kijelentette, hogy a török javaslat több eredményt ígér.

Beirutból jelentik: (NTI) Ankarai jelentések szerint a palesztinai angol csapatok lázasan építik a védelmi állásokat. Az angol polgári hatóságok a katonai hatóságokkal karöltve fokozzák a parasztok elleni kiéheztetést, hogy ezzel katonai szolgálatra kényszerítsék őket.

Kairóból jelentik: (NTI) Roosevelt fia visszatért Kréta szigetéről, ahol átnyújtotta a görög királynak atyja levelét.

Szörmék, bundák nyári megóvását

felelősség mellett vállalom

Halász Imre szűcsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

Belvárosi mozgóban
Csütörtöktől a

Kék hold völgye

minden idők leghatalmasabb alkotása.

Szerdán utoljára a Lovagias ügy.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA MA

I. Vágyak

Danielle Darrieux, Charles Vanel és

II. Noé bárkája magyar rajzfilm.

Békeffy konferál a hölgyekről.

Pénteken indul az Apolló filmszínház
Nóti Károly nagyszerű vigjátékával

Szerelemből nőültem

Erdélyi Mici, Kabos, Csontos és Vaszary Piri.
Csütörtöktől utoljára: Híradó műsor.

Kinevezések

A Budapesti Közlöny legújabb, keddi száma közli:

A m. kir. pénzügyminiszter Borsodi József nagyváradit lakost a nagyváradit, Gencsy Béla kolozsvári lakost a kolozsvári, Zattlér Zoltán kolozsvári lakost a kolozsvári, Göllner Károly marosvásárhelyi lakost a marosvásárhelyi, Tomcsa Sándor székelyudvarhelyi lakost a székelyudvarhelyi, Kése Géza lisznyói és Annau Mihály sepsiszentgyörgyi lakost a sepsiszentgyörgyi, Pirchán Ferdinánd sáromberek lakost a marosvásárhelyi, Dombrovsky Albert kolozsvári lakost a kolozsvári, Papp Lehel Bálint sepsiszentgyörgyi és Voloncs Tivadar kézdívásárhelyi lakost a sepsiszentgyörgyi, Nagy Zsigmond backmadarasi és Kiss Ferenc marosvásárhelyi lakost a marosvásárhelyi, Kovács Dezső torjai és Némethy Gyula szentiványlaborfalvi lakost a sepsiszentgyörgyi, Veér Jenő marosvásárhelyi lakost a marosvásárhelyi, Török István hidalmási lakost a zilahi, Wermischer Dániel szászregeni lakost a marosvásárhelyi, Kovács Béla kolozsvári lakost a dési, Székely József székelyudvarhelyi lakost a székelyudvarhelyi, Pajorin Rezső sepsiszentgyörgyi és Marthi János kézdíszentléki lakost a sepsiszentgyörgyi, Martini János torjai lakost a csíkszeredai, Kubaszek Géza hidalmási lakost a zilahi, Parsch Frigyes kolozsvári lakost a besztecei, Pallavics István gyergyószárhegyi lakost a csíkszeredai, Szentkirályi Gyula kolozsvári lakost a kolozsvári forgalmi adóhivatal létszámába ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali gyakornokká kinevezte.

Felemelték a kiégetett agyagtéglagyártmányok felárat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 1944. május 15-ike után kiégetett agyagtéglagyártmányoknál a korábban engedélyezett három három százalékos felárat kilenc százalékra emelte. Azok a vállalatok, amelyek a hét százalékos munkabérpótlék miatt a költségtöbbletet már felszámították, kilenc százalék helyett hatot számíthatnak fel. Módosította a kormánybiztos a cementeserép és agyagserép gyártmányok felárait is.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.

Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

GAZDASÁGI ÉLET

A Hangya csak ott fejtsen ki tevékenységet ahol nincs keresztény kiskereskedő

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsnak legutóbbi. Budapesten tartott ülésén beható módon vizsgálták meg a visszatért keletmagyarországi és főleg az erdélyi részek kiskereskedőinek és kisiparosainak áruellátási szükségleteit. Miután a Tanács régi, közismert álláspontja az, hogy minden lehető el kell követni a visszatért részek magyar kiskereskedői és ipari köreinek érdekében, a Tanács újlag annak a véleményének adott kifejezést hogy az erdélyrészi Hangya szervezetek külön missziót teljesítenek nemzeti célú erdélyrészi gazdaságpolitikánkban, ha kitépített szervezetei útján mindazon területeken, ahol megfelelő számú magyar iparos és kereskedő működik, a szövetségi hálózat útján tevékenységét a nagykereskedői feladatok betöltésére összpontosítja és továbbra is kellő mennyiségű és minőségű árut bocsát a kisipar és a kiskereskedelem rendelkezésére az erdélyi részekben. Viszont kiskereskedői tevékenységet lehetőleg csak ott fejt ki, ahol keresztény magyar kereskedelem nincs.

Csak öt paprikanagykereskedő jelentkezett a visszatért részekben

Az erdélyrészi paprika nagykereskedői kijelölések ügye a visszatért részekben közeledik a megoldás felé. Legutóbb az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsnak a Székesfehérvárra tartott ülésén került tárgyalásra az ügy lényege, amely szerint bár a kereskedelmi miniszterium 7 paprikanagykeres-

kedő kijelölését tervezte a visszatért területeken, a Tanács ismételt felhívására mindössze 5 olyan kereskedő jelentkezett, akik az előirt követelményeknek megfelelnek. Sajátságos módon a Székelyföldön a paprika kizárólagos nagykereskedői árusításának jogositványára egy jelentkező sem akadt. A Tanács elhatározta, hogy a jelentkezőt öt erdélyrészi és keletmagyarországi kereskedőt a paprikanagykereskedői jogositványok kiadására a miniszteriumnál javaslatba hozza.

A pécsi kereskedők hétfévi pihenőjének premierje. Az elmúlt szombaton volt a pécsi kereskedők hétfévi pihenőjének premierje. A mozgalomhoz eddig csatlakozott szakmák üzleteiket délután 5 órakor lezárták. A vásárlóközönség megértéssel fogadta az új rendelet. Május 1-től a déli ebédidőt 1 órától délután három óráig tartják a pécsi kereskedők.

Uj szabályokat léptettek életbe a hálókocsijegyeknél. A MÁV a hálókocsijegyek igénylésével kapcsolatban újabb rendszert léptetett életbe. Elsőosztályú menetjegy alapján akadálytalanul igénybevehető a II. osztályú hálójegyek. Harmadik osztályú hálójegyek azonban csak az esetben igényelhetők, ha valamennyi első és másodosztályú hálójegy el van foglalva és a harmadosztályú jegy birtokában levő utasok hálójegyigénylése már kielégítést nyert.

Csak az a nép hal meg, amely meg akar halni s önmaga ássa meg a sírját

Az udvarhely-espereskerületi Római Katolikus Tanítóegyesület közgyűlése

Székelyudvarhely, május hó. Az udvarhelyespereskerületi Római Katolikus Tanító-Egyesület ünnepélyes keretek között most tartotta a felszabadulás után első közgyűlését. A közgyűlést mintatanítás előzte meg.

A közgyűlést Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő nyitotta meg. Nagyszabású beszédében arra az áldozatos és önfeláldozó munkára mutatott rá, amelyet a hitvallásos iskolák tanítói a 22 keserves év alatt a magyar kultúra érdekében kifejtettek.

Csak az a nép hal meg, amely meg akar halni s önmaga ássa meg a sírját, — mondotta beszéde során. — Hogy a székelység az elnyomatás ellenére

is él, az a hitvallásos iskolák kötelességtudó tanítóinak s az iskolaügy ama vándorapostolainak köszönhető, akik a megpróbáltatások nehéz éveiben

szegényen, terongyolódva s betegesen sem hagyták el a magyar kultúra végvárát, a hitvallásos iskolát, hanem a pompeii katonáknak módjára szilárdan állottak az őrhelyen.

Ez a tanítóegyesület nemcsak hazájának s népe megbecsülését érdemli meg, hanem méltó arra, hogy hősi tettei a művelődés-történelem lapjain is megörökítést nyerjenek. S ha becsülettel dolgoztunk az elnyomatás éveitől, dolgozzunk azzal az acélos és törhetetlen akaratával a felszabadulás

örömteljes napjai után is édes hazánk javára — fejezte be beszédét.

Napirend előtt még az elnök az iskolaügy három jelenlévő előharcosáról emlékezett meg, meleg szavakkal méltatva Sass Antalt, Bíró Lajos és Török Ferenc érdemeit az iskolaügy terén s üdvözölve a tanítóegyesület sorából kiemelkedett Bonda Árpád tanügyi tanácsost.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó és üdvözlések után Simon Sándor tartotta meg kegyeletes megemlékezését Mihály Gergely elhunyt tanítóról, majd pedig elnöki előterjesztések után általános tisztújítás következett, melynek eredményeképpen elnök: Simon Sándor, alelnökök: Mihály Klára és Fábrián Ferenc, jegyző: Sebestyén Lajos, aljegyző: Sass Antal, pénztáros: Simon János és karmester: Mihály János lett. A közgyűlést az új elnök köszönő és programot adó beszéde fejezte be.

Csak hatósági engedéllyel lehet a Délvidékre utazni

Juniusban lesznek a délvidéki érettségi vizsgák

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ismételten felhívják az érdekeltek figyelmét arra, hogy a családi és magántermészetű délvidéki utazások engedélyezése végett az érdekelteknek az illetékes rendőrkapitánysághoz illetve fősolgabírói hivatalhoz kell fordulni.

Minden intézkedés megtörtént arra, hogy a délvidéki iskolákban a tanítás szeptemberben megkezdődhessen. A jövő tanévre szóló beiratkozásiakat júniusban megtartják.

A jelen tanévre szóló iskolai bizonyítványok kiosztása augusztusban lesz.

Az érettségi vizsgákat június 15-e és 30-ika között tartják meg. Amíg a tanulóifjúság rendszeres tanulmányait megkezdheti, addig összegyűjtik őket és nemzeti tárgyakból tartanak számukra előadásokat.

A Tudományos Akadémia ezévi nagyhete

Kiadták az Akadémia nagydíját

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Tudományos Akadémia minden évben megrendezi nagyhetét. Ezalkalommal kedden délután az Akadémia osztályai tartottak ülést, szerdán délután pedig összes ülést tartanak, amelyen kiadják az Akadémia nagydíját is. Pénteken 16-án tartják a tagválasztó nagygyűlést és vasárnap délelőtt rendezik a 101-ik ünnepi közgyűlést, amelyen József Ferenc királyi herceg, tábornagy mond megnyitót. Vojnovits Géza felolvassa a főtákarci jelentést, majd Ravasz László és Kolosvári Bálint tartanak előadást.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12.27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MINISZTERTANÁCS. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: *Bárdossy László* miniszterelnök elnöklésével kedden délután öt órakor minisztertanács volt, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

FOKOZÓDIK AZ ÉRDEKLŐDÉS VIDÉKEN IS AZ ÚJSÁGIRÓK ESTJE IRÁNT. Budapestről jelenti a MTL: *Vidéken is nagyon erősen érdeklődnek az újságírók ünnepi estje iránt. Az ünnepi est május 21-én este félnyolc órakor kezdődik a Művelődés Házban. A Budapestben kiküldött háromszáz meghívó után újabb száz meghívót kellett kiküldeni. Érdekes, hogy a vidék nagyobb városában is igen sok jegyigénylés történt. Ezeket az igényeket most még ki tudja elégíteni a rendezőség, de úgy Budapesten, mint a vidéken, kér mindenkét, hogy jegyét melőbb váltsa meg, nehogy fennakadás legyen.*

BALDUR VON SIRACH ÉS MEDRICZKY KÖSZÖNETE A BUDAPESTI VENDÉGLÁTÁSÉRT. Budapestről jelenti a MTL: *Baldur von Sirach* Híradalmi vezető *Varga József* kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterhez meleghangú levelet intézett, amelyben megköszönte a meghívást és a budapesti vendéglátást. Kéri a minisztert, hogy a kormányzó urnak és a miniszterelnöknek tolmácsolja köszönetét. — *Medriczky* szlovák gazdasági miniszter a határánál táviratilag mondott köszönetet *Varga József* miniszternek a budapesti fogadtatásért és vendéglátásért.

KOLOZSVÁRON JÓL SIKERÜLTÉK AZ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGÁK. Kolozsvárról jelenti: Az írásbeli érettségi vizsgákon 98 jelelt vett részt akik közül véglegesen egy sem bukott meg, de 13-at egyes tantárgyakból szigorított szóbelire utasítottak. A képezitőző tanítójelöltek közül 42 írásbelizésből egyetlenegy nem felelt meg. Szóbelire tehát 41 jut. Rajtuk kívül szóbelizik még 14 előzetesen írásbelizett és 21 olyan, akit a decemberi rendkívüli képesítésvizsgák alkalmával utasítottak javítóra egy-két tantárgyból.

A KALOT SEREGSZEMLEJE CSIKSOMLYON. Budapestről jelenti a MTL: Május 18-án a KALOT seregszemlét tart Csiksomlyon. Külön küldöttseggel képviselteti magát a Délvidék, a Dunántúl, Felvidék és az Alföld. A szemlén szabadtéri játék is lesz. A szabadtéri játékon közel kétezzer szereplő vesz részt.

Felhívjuk városunk iparosainak figyelmét, hogy a leigazolás végett hivatalunknál fekvő iparigazolványukért és leigazoláukért pár napon belül sűrűn jelenkezzenek. Akiknek ezen igazolvány birtokukba nincs, sem a szakosztály, sem a hivatal semmiféle hivatalos dolgukat el nem intézheti.
Temetés. Özv. Auer Károlyné Eder Eleonóra 83 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Haller kápolnában. (Erdélyi "Cecilia".)

LETETTE AZ ESKÜT AZ ÚJ VÁRMEGYEI ALJEGYZŐ. Nagyvárad. Saját tud. Az Ungvárról Nagyváradra kinevezett dr. *Megyeri Lóránd* vármegyei aljegyző az alispán kezébe letette a hivatali esküt.

A nagyvárad Baross Gábor Kereskedelmi Középiskola 17-én, szombaton délután fél 5 órai kezdettel nyilvános műsoros délutánt rendez az intézet (Hitler u. 14.) disztermében. A műsor a következő: Himnusz. Előadja az iskola ének- és zenekara. Ady vallásos és hazafias költszétéről tart előadást Kraft Lóránt VIII. o. t. szavalóbetétekkel. Az énekar hazafias dalokat ad elő. Katona András és Zámori László VII. o. tanulók Petőfi verseket szavalnak. A zenekar játssza Brahms V. tancát és a Széchenyi indulót. Vezényel Kovács Győző tanár. Bakter választás. Falusi vigjáték 1 felvonásban, András bá' — Molnár Ambrus, Béni bá' — Katona András, Mózes ur — Soós Ede, Pici — Hoducz István. Bujki — Zámori László, Lukács Gergely ifjúsági elnök beszámolója. Híszkegy. Ének- és zenekarral. Mindenkit szeretettel várnak a várad kereskedelmisták. — Belépődíj nincs.

Unayuitók újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

SZTRÁJK AMERIKA EGYIK LEGNAGYOBB HADIÜZEMÉBEN. Hartfordból jelenti: (Connecticut állam.) A Reuter jelentése szerint a **Colt** fegyvergyárban, Amerika egyik legnagyobb hadiüzemében a munkások legnagyobb része abbahagyta a munkát.

FELHÍVÁS. A Vendéglátó Iparosok Szakosztálya felhívja az összes vendéglátó iparosokat, hogy az ipar és italmérési engedélyek megszerzésének és benyújtásának halasztásáig 1941 május hó 31-én lejár és meghosszabbítás nincs. minek következtében az a vendéglátó iparos, aki iparengedélyét meg nem szerezte és kérvényét az italmérési engedély iránt be nem nyújtotta, jogosítványt elveszti. Felhívja továbbá, hogy az A—K betűvel kezdődő vendéglátó iparosok f. hó 15-én, d. u. 5—6 óra között, L—P betűsök f. hó 16-án és P—Z betűsök f. hó 17-én szintén 5—6 óra között megjelenni sziveskedjenek szakosztályunk hivatalos helyiségében, igazoló irataikkal együtt saját érdekükben. *Titkári hivatal.*

HAZAENGEDIK A MAGYAR SZÁRMÁZÁSÚ Szerbiai HADI-FÖGLYKAT. Temesvárról jelenti (Bud. Tud.): A temesvári fogolytáborban összegyűjtötték a balkáni háboruban elfogott jugoszláviai hadifoglyokat, köztük sok magyar nemzetiségűt is. A magyarokat a német hatóságok hazaengedték. A volt hadifoglyok kisebb csoportokban már el is hagyták Temesvárt.

KOLERAJÁRVÁNY KINÁBAN. *Sanghaiból jelenti (NTL):* *Hongkongban és Macaóban kolerajárvány tör ki. Hongkongban eddig nyolcszáz megbetegedés történt. A betegek fele meghalt. Macaóban eddig mintegy száz ember halt meg.*

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS
Mindazoknak, kik felejtethetlen feleségem temetésén megjelentek és fájdal munkát enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.
II. J. LENÁRT JÓZSEF,
MAV tisztviselő és családja
Biharpüspöki.

KIK NYERTEK A SORSHUZÁSON? Budapestről jelenti: A mai húzáson a következő számok nyertek (felelősség nélkül): 40.000 pengőt: 25.604, 10.000 pengőt: 21.963, 1000 pengőt: 55.890, 10.000 pengőt: 77.757, 3000 pengőt: 17.683

NYOLC SZÁZALEKKAL EME-LIK A KÖZALKALMAZOTTAK FIZETÉSÉT. Budapestről jelenti A Pest írja: Arról értesülünk, hogy a közalkalmazottak illetményeit átlag 8 százalékkal emelik. Figyelembe veszik a családvédelmi szempontokat. A nőilen tisztviselőket és fél százalékos emelésben részesülnek. A sokgyermekes közalkalmazottak fizetésemelése bizonyos esetekben meghaladja a 8 százalékot. A magántisztviselők fizetés-emelésének kérdését külön kormányrendelettel rövid idő alatt szintén rendezik.

Kinevezték Szováta fürdő hatósági gondnokát. A Budapesti Közlöny keddi száma közli hogy **Dulácska Jenő,** a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának központi igazgatóját Szováta fürdő hatósági gondnokul nevezték ki.

Versenyárgyalási hirdetmény

Értesítem, hogy a nagyvárad honvéd csapatkórház (Sal Ferenc utca 2. szám) karbahelyezési munkálatokkal kapcsolatban:

1. Bontási és föld munka, 2. Kőműves munka, 3. Ács munka, 4. Tetőfedő munka, 5. Burkoló munka, 6. Parkettás munka, 7. Asztalos, lakatos, mázó- és üveges munka, 8. Tűzhely és kályhás munka, 9. Vízvezetési és csatornázási munka, 10. Villanyszerelő munkákra a m. kir. honvéd építési igazgatószolgálat kirendeltsége a IX. hadtestnél (Kolozsvár, Honvéd utca 10. sz.) 4020—ép. ig. kir. 1941. szám alatt Erdély területére korlátozott nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ajánlatok f. év június hó 3-án 10 óráig a m. kir. honvéd építési igazgatóság kirendeltségéhez IX. hadtestnél Honvéd u. 10. sz. I. emelet nyujtandók be.

Az ajánlatok lepecsételt zárt borítékban sértetlen állapotban nyujtandók be a boríték felzetén címként irandó „Ajánlat a nagyvárad honvéd csapatkórház karbahelyezési munkálataira”. Ajánlat: tehető összmunkákra és munkanemenként is.

Az ajánlatokhoz csatolandók: az OTI adóhivatal és MABI igazolvány származási igazolás, iparengedély vagy annak kiv. másolata, tűzharcos és esetleg hadirokkantság igazolása.

A versenyárgyalásra a közszállítási szabályzat érvényes, tehát abban korúllirt bánatpénz letétele is kötelező.

A teljes szövegű versenyárgyalási hirdetmény és a költségvetés ajánlati feltételei az építési kirendeltségnél ivenkint 40 fillér ellenében át lehet venni. Tervek ugyanitt megtekinthetők. A terveket a megrendelő hivatal, nem adja ki.

SZERKESZTOI UZENET

Többek érdeklődésére válaszoljuk hogy mindeddig nem történt meg a nagyvárad püspök kinevezése. A kinevezésre vonatkozólag sem Rómából, sem Budapestről nem érkezett semmiféle hir. A kinevezéssel kapcsolatos hírek, a kinevezendő személyére vonatkozó találgatások alaptalanok. Helybeli lapársaink közleményeiben említett személy tudomásunk szerint nem létezik.

Könyv és Kultura

EGESZSÉG ÉS ÖNFEGYELMEZÉS. Coué Emil műve. E mű az akaratnak testet és lelket uraló hatalmával foglalkozik és bizonyítja, hogy a szellem uralja a testet és az akarat és önszuggeszció csodákra képes. Az önszuggeszció már a legregibb idők orvostudományában is nagy szerepet játszott, a modern orvostudomány a hipnózis és lelki-gyógyimódot behelyettesítésével igyekszik az önszuggeszció és erős akarat hiányát pótolni. E mű célja, hogy praktikus és egyszerű tanácsaival megtanítsan az önuralom, szellemünk és akaratunk trenirozása és erősítésének művészetére, melynek birtoklása a mai kórosan ideges és a nehéz életharcól megviselt nemzedék számára különös fontossággal bír. A tartalomjegyzékből: Akarat és képzelőerő. A tudatos és tudatlan „En”-ről. Az autósuggeszció alkalmazása. Hogyan hat a szuggeszció? Szuggeszció segítségével gyógyított betegesetek. Mire képes az autósuggeszció? Csoda, mely bentünk lakozik. Mi a Couéizmus? Tuberkolózis, vészes vérszegénység, szív- és kedélybetegségek, súlyos idegbántalmak stb., gyógyulása. E mű a világ összes kulturnyelvein megjelent szerzőjét működése és e mű megírásának érdemeiért mellán nevezhetjük az emberiség jövőjének. Novák Rudolf és Társa Tudományos Könyvkiadóvállalat (Budapest, VIII. Baross-utca 21.) Ara Pengő 2.60.

Ftődő Plébános Urak figyelmébe!

Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlapp és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 40.— P

Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlapp és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— P

Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, vörös félbőrkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozásu fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 60.— P

Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— P

Missale Defunctorum nagy kvart forma, fekete félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 9.— P

Missale Defunctorum kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 7.50 P

Breviarium Romanum 1 kötetben, zerge bőrkötésben 20 fascikulussal zsebkiadás. Ara 40.— P

1. 8 selyemszalag, 3 és 1/2 cm széles arany rojtokkal 14.—

2. 8 selyemszalag, 8 és 1/2 cm széles arany rojtokkal 17.— P

Megrendelhető könyvo sztályunknál!

Nagyvárad thj. város
Városrendezési ügyosztály
11.921—1941.

Versenyárgyalási hirdetmény

Nagyvárad thj. város közönsége a Szent László téri és Sztaroveszky utcai Baross hidak vasszerkezeteinek újramázolási munkáira nyilvános versenyárgyalást tart.

A munka költségei biztosítva vannak.

Ajánlatot csak a hivatalos nyomtatványminták felhasználásával s a jelen hirdetményben foglaltak szem előtt tartásával oly módon lehet tenni, hogy az ajánlat és mellékletei a munka végrehajtására vonatkozóan kötéendő szerződés minden adatát és feltételeit már eleve tartalmazzák.

A fentiek szerint kiállított ajánlatot sőtétlen borítékba helyezve, pecséttel lezárva a nagyvárad városrendezési ügyosztálynál 1941. évi május 25-én délelőtt 11 óráig posta útján vagy személyesen kell benyújtani, megjegyezvén, hogy a későn érkező vagy a fentiekől eltérő ajánlatok az odaítélésnél nem jöhetnek figyelembe.

Az ajánlat borítékját a következő felirással kell ellátni: „Ajánlat a 11.921—1941. számú ajánlati felhívásban közzétett s a nagyvárad Szent László téri és Baross hidak vasszerkezeteinek újramázolási munkáira”.

Kelt Nagyvárad, 1941. április 18.

Dr Gyapay, h. polgármester

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MAJUS 15.
Budapest I.

- 6.40 Fbresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hangjelmű.
10.00 Hírek
10.23 Szemere György elbeszélése.
10.45 Festi alakok. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Országos Postászenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Szórakoztató zene.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Balázs Loránt énekel.
15.45 Ifj. Banda Ede gondolkázik.
16.15 Ruszin hallgatóinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mursi Elek cigányzenekara.
18.10 Időszzerű méhéseti tanacsadó.
18.40 Olasz operett- és filmadalok.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A mulató Róma. Öröm, szerelem, humor a régi Rómában.
20.10 Mozart-est. Közvetítés a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből.
21.00 A vendék. Mikola Sándor dr előadása.
21.10 Melle Béla-zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol francia és esperanto nyelven.
23.00 Hanglemezek.
24.00 Hírek
- Budapest II.**
16.15 Hanglemezek.
18.00 Hans von Bülow, az ezme harcosa. Irtá Szily Leontin Felolvasás hanglemezekkel.
19.00 Tánclemezek.
19.20 Angol nyelvoktatás.
19.45 Uray Margit magyar nótákat zongorázik.
20.00 Hírek.
20.10 Ügetőversenyeredmények.
20.20 Hanglemezek.
21.15 Mozart est. Közvetítés a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből

Hirdessen
a Magyar Lapokban

SPORT

Toborzó atlétikai versenyt rendeznek Nagyváradon

Felhívás a sportolni vágyó ifjakhoz!

Vasárnap folyó hó 18-án délelőtt 10 órai kezdettel nagyszabású toborzó atlétikai versenyt tartanak az Esta-Sun házi pályáján.

Ezúton is felhívják minden épkézláb ifjút, aki kedvet érez magában a sportoláshoz, hogy jöjjön el erre a tehetőségkutató versenyre. Mindenkit örömmel várunk, aki kiakarja próbálni, hogy van-e hajlama az atlétika iránt vagyis: tud-e futni, ugrani vagy dobni. Egyfelmán meghívják a tanuló diákságot és a dolgozó iparosokat. Logy jöjjenek mennél nagyobb számban a versenyre.

A verseny célja, hogy alkalmas nyújtson minden kezdő, de érvényesülni akaró fiatalnak, aki ezt a legősibb, legzesebb és legegészségesebb sportok egyikét, az atlétikát akarja üzni.

A versenyen való részvétel sem jár semmitéle kötelezettséggel, ellenben aki mégis egyesületbe akar lépni az szabadon választhat a három váradi egyesület az Esta-Sun, NSE vagy MAV között. Az atlétikát folytatni akarókat teljesen díjtalanul tovább képezik.

A versenyen való részvétel teljesen díjtalan. Benevezni a helyszíne is lehet, a verseny megkezdése előtt egy

órával. A versenyt két csoportban tarták ki:

A kezdők versenyszámai a következők:

2000 m. mezeifutás, távolugrás, magassugrás, súlylökés és diszkoszvetés

A seniorok versenyszámai:

4000 m. mezeifutás, távolugrás, magassugrás, rudugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás.

A kezdők első három helyezettje, a senioroknál a 4000 méteres mezeifutás első három s a többi számok első helyezettjeit éremmel díjazták.

Az Esta-Sun pályáján a Békéscsabai uton (A Füzés utca végéhez közel, volt Berlin utca) fekszik. Szolnay Sándor, a MASz szakoktatója.

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula kötve 6'— P
Ne sárgulj, fűzfa! „ 8'50 P
Es Mihály harcolt „ 8'— P
Mégis élünk „ 7'— P
„ fűzve, „ 5'— P

Kaphatók könyvosztályunkban

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— Szerdán este — filléres helyáru előadásban a Gyergyói bál lesz a színház műsorán. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Dankó Pista nótafája

Bemutató előadás csütörtökön este

A színház teljes operett együttese lázasan készül Siliga Ferenc briliáns operettjének, a Dankó Pista nótafája című újdonságnak csütörtöki bemutatójára. A legnagyobb magyar nótaköltő gyermekkora élete és karrierje van megírva ebben a zenés műben, amely Budapest után Nagyváradon kerül színre először a vidéki színpadok közül.

A Dankó Pista nótafája újdonság az utolsó 20 év legnagyobb színházi szenzációja. Az itteni előadás főszerepeit: Jurik Ica, Komlós Juci, Varga Ilona, Horváth Mici, Fülöp Viola, Körössy Juci, Tanay Emil, Molnár Iván Felhő Ervin, Berengh Béla, Nagy Ferenc, játszik. A Dankó Pista nótafája perett csütörtök, péntek este 8 órakor, szombat délután 6 órakor, vasárnap

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkeretezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

délután 6 és este 9 órakor lesz a színház műsorán rendes helyárukkal.

Kiss Ferenc és Fényes Aliz együttes vendégjátéka Nagyváradon

Nagy művészi esemény színhelye lesz a jövő héten és kedden a Szigligeti Színház. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, a magyar filmek nagy művésze, valamint Fényes Aliz, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja és a nagyvárad közönség kedvence együttesen lépnek fel Nagyvárad közönsége előtt. Az év legnagyobb művészi eseményének ígérkezik e kettős vendégjáték. A kettős vendégjáték hétfői, első napján Begovic Milán Ki a harmadik? című színmű kerül színre, míg második napon, kedden este Rákosi Viktor nagyhatású színművel az Előemelt harangok.

Tekintettel a kettős vendégjátékra, a helyárak mindkét napra emeltek, melyre semminemű kedvezmény nem érvényes. Jegyek elővételben a színház elővételi pénztáránál már válthatók.

MECS LÁSZLÓ, a papköltő szaval szombaton este a színházban.

Heti műsor:

Szerda este 8 órakor: Gyergyói bál. Filléres helyárukkal.
Csütörtöktől nagy premier: Dankó Pista nótafája.
Péntek este 8 órakor: Dankó Pista nótafája. Másodszor.
Szombat délután 6 órakor: Dankó Pista nótafája. Harmadszor.

Rövid sporthírek

Budapest: Az olasz-magyar Duna-Kupa teniszmérkőzést 23—25-ikén játszik le.

Washington: A magyar származású Billy Soose, azaz Sós, május 23-án fog mérkőzni Ken Overlin-nel a középsúlyú világbajnokságot. Az amerikai magyarok igen nagy érdeklődéssel várják a mérkőzést.

Düsseldorf: Vasárnap Düsseldorfban Kapell Anni az 500 m mellúszásban 7:43.4 mp-es idővel új világcscsot állított fel. A régi csúcseredményt a holland Waalberg tartotta 7:49.9 mp-es teljesítménnyel. A vasárnapi versenyen egyébként Kapell 400 m-es részideje (6:08.3 mp) is világcscsúcsnak számít.

London: Angliában eddig még nem rendeztek ökölvívó versenyt a háború alatt. Még a bajnokságot is eltörölték. Most mégis versenyrendezésre határozta el magát az ökölvívó szövetség; négyes tornát rendez a tengeri, légi- és szárazföldi haderő, valamint a polgári foglalkozású ökölvívók részvételével.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lekás

Kiadó külön bejáratu butorozott szoba. Heltai u. 4. 464

Adás-vétel

Használt férfiruhákat olcsón vehet Molnárnál, Bémer tér 1, udvarban. — Magas árakat fizetek ruhákért. 413

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, ékszert javítok. — Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19

Kisebb magánházat vagy házhelyet keresek megvételre. Ajánlatot ármegjelöléssel „Kézpénz” jellegre a kiadóba. 468

Fotókópiát eredeti okmányairól leggyorsabban készít Foto Aurora, Rákóczi utca 8. 15

Asztal tűzhely eladó. Kálvária u. 16. Mosást, vasalást vállalom Teszárinné, Flórián utca 7. 466

Modern konyha berendezés, kombinált garderoab szekrény eladó. Dankó Pista (Párizs) utca 4. 465

Modern keményfa háló és egy díofa ebédli asztal, székekkel eladó. Török Ignác utca 67. 463

Egy új, modern magánház eladó, amely alkalmas gazdálkodásra is. Várju utca 20. 435

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5, szuterin. 338

Különféle

Gyárhelyiségnek alkalmas tágas világos termék, központban kiadók. Csáky utca 64. 469

Kultura Középisikolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4, IV—3. (Válaszbélyeg). 398

Kiadótulajdonos:

szent László-nyomda RT

Fő- és felelősszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felolvasó kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc
szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.